ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTATORS AFFECTING CREATIVE THINKING FOR TEACHER UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

[1]สุกัญญา สีถา, [2]นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และ [3]นพรัตน์ ชัยเรือง

[1]Sukanya Seeta, [2]Nilrat Navakijpaitoon and [3]Nopparat Chairueng

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand.

[1]Siriyathanon@gmail.com

Received: May 28, 2024; **Revised**: June 29, 2024; **Accepted**: August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2)เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของครู 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านไหวพริบและการแก้ปัญหา รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ

[1] นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

[3] รองศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ด้านความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ 2. ความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และแปลกใหม่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความละเอียดลออทางความคิด 3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อย่างมันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 4. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษาและภาคีเครือข่ายกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นที่ปรึกษาที่มีคุณภาพ ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป มีสติในการมองปัญหารอบด้าน มีสติในการมองปัญหารอบด้าน ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วตามสถานการณ์ และจุดประกายความคิดจากปัญหาเพื่อสร้างโอกาสใหม่ ๆ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; ความคิดสร้างสรรค์ของครู

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the creative leadership of educational institution administrators. 2) To study teachers' creativity 3) To study the creative leadership of administrators that affects teachers' creativity. and 4) to study guidelines for developing creative leadership among school administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 3, The research results found that. 1. Creative leadership of educational institution administrators Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 3, overall it is at the highest level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was wit and problem solving, followed by vision. And the aspect with the lowest average was creativity and imagination. 2. Teacher's creativity Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 3, overall it is at the highest level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was initiative. Creative and unusual And the aspect with the lowest average is the resolution and refinement of thought. 3. Creative leadership of administrators that affects teachers' creativity Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 3, it is statistically significant at the level. 4. Guidelines for developing the competencies in using information technology of educational institution administrators

found that administrators should develop themselves continuously. encourage teachers Educational personnel and network partners set a common vision. Be a quality consultant Adapt to changing situations Be mindful in looking at problems from all sides. Be mindful in looking at problems from all sides. Make decisions quickly according to the situation and spark ideas from problems to create new opportunities

Keywords : Creative leadership; educational institutions administrators; Teacher's creativity.

บทนำ

ระบบและคุณภาพการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษาและตลาดแรงงาน และยังไม่มีระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคนของประเทศเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนากำลังแรงงาน ที่จะช่วยระบุถึงสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นของงานแต่ละอาชีพซึ่งเป็นสิ่งที่ภาคธุรกิจให้ความสำคัญมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา จึงเป็นข้อจำกัดในการผลิตและยกระดับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและทิศทางการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรม ที่ มีแนวโน้มความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น อาทิ ความรอบรู้ด้านดิจิทัล การจัดการข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์โค้ดดิ้ง รวมไปถึงทักษะที่เทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ โดยเฉพาะทักษะทางพฤติกรรม อาทิ ทักษะมนุษย์ การคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานเป็นทีม หรือความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป มีการคัดเลือกและพัฒนาทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ คือ 1) ภาวะผู้นำทางการศึกษา (educational leadership) ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการทำงานแบบมีส่วนร่วม การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในบุคคสรอบตัว เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) การแก้ปัญหาสามารถจัดลำดับความสำคัญหรือจับประเด็นสำคัญของปัญหา และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิผล 3) การติดต่อสื่อสารสื่อความได้อย่างชัดเจน ด้วยภาษา และท่าทางที่เหมาะสมกับผู้รับสารแต่ละกลุ่ม และ 4) การพัฒนาตนเอง และบุคคลอื่น พัฒนาบุคคลอื่นด้วยการสอนงาน การเป็นพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษา และพัฒนาตนเองด้วยการยอมรับจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง และให้ความสำคัญกับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (บุญช่วย สายราม, 2557) จากการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำซึ่งมีหลายทัศนะ คือภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม และภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ พบว่าภาวะผู้นำทั้ง 3 แบบไม่เพียงพอสำหรับ

ภาวะผู้นำในปัจจุบันและอนาคต ผู้นำรุ่นใหม่ต้องมีวิสัยทัศน์ มีความยืดหยุ่น มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างความไว้วางใจ อย่างมีจินตนาการด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ ๆ ผู้นำต้องมีจินตนาการโดยคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์และประเด็นต่าง ๆ อย่างท้าทาย (เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิโรรัตน์, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2553) ที่ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ควรเป็นโมเดลของการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ที่จำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาด้านภาวะผู้นำด้วยวิธีการวิจัยทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมของผู้นำที่จะนำทีมงานหรือผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดโดยผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดีมีความรู้ความสามารถในงานที่รับผิดชอบสามารถวิเคราะห์ความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์มีความยืดหยุ่นในการคิดและการตัดสินใจมีวิสัยทัศน์คิดนอกกรอบไม่ยึดติดกับ “กรงขังความคิด” (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553) เน้นการสร้างทรัพยากรบุคคลให้เป็นชิ้นงานที่สร้างสรรค์มีความสามารถพอที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิตอลในปัจจุบัน ที่สำคัญคนที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้ผู้อื่นมีความสร้างสรรค์ (Puccini, Mance, & Murdock, 2011) ด้วยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถสร้างและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้หากมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีบรรยากาศในองค์กรที่เอื้ออำนวยและสนับสนุนการใช้ความคิดสร้างสรรค์ผู้นำต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์เองและเป็นผู้กระตุ้นให้บุคคลอื่นเป็นผู้สร้างสรรค์ร่วมผลักดันผู้ร่วมงานอย่างถูกวิธีมีความกล้าที่จะสนับสนุนส่งเสริมและให้กำลังใจทีมงานเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์การได้แสดงความคิดเห็นและกระตุ้นให้ส่งเสริมและให้ บุคลากรเกิดการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษาคือบุคคลสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ครูพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหากผู้บริหาร สถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ความมุ่งมั่นและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญแล้วการปฏิรูปการเรียนรู้ก็จะประสบความสำเร็จ (พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์, 2557) ใน การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นบทบาทของครูจึงไม่ใช่แค่การบรรยายทฤษฎีเท่านั้น แต่ครูต้องพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจในเนื้อหาและพร้อมที่จะศึกษาหาแนวทางการปรับปรุง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อยกระดับการศึกษาให้ผู้เรียนต่อไป

จากแนวคิดและสภาพปัญหาทำให้ผู้วิจัยต้องการนำเสนอว่าจะมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) จะสามารถจูงใจ ประสานงานผลักดันและสร้างสัมพันธ์ที่ดี โน้มน้าวครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่สูงขึ้นและยังพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าสร้างความสำเร็จให้กับสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อความสามารถในกาสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น 1,515 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 307 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ใน 6 อำเภอ อำเภอละ 1 คน

รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมมุ่งเน้นศึกษาเนื้อหาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) ความยืนหยุ่นและการปรับตัว 3) ความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ 4) แรงจูงใจสร้างแรงบันดาลใจ 5) ความเชื่อถือไว้วางใจ และ6) ไหวพริบในการแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ของครู แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความอยากรู้ อยากเห็นและชอบสิ่งแปลกใหม่ 2) ความสามารถในการรับรู้และแก้ไขปัญหา 3) ความเชื่อมั่นใน ตนเอง 4) ความยืดหยุ่นทางความคิด 5) จินตนาการกว้างไกลและเหมาะสม 6) ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และแปลกใหม่ และ7) ความละเอียดลออทางความคิด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ และวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและนำเสนอแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.62	0.43	มากที่สุด
2. ด้านความยืนหยุ่นและการปรับตัว	4.55	0.41	มากที่สุด
3. ด้านความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ	4.53	0.44	มากที่สุด
4. ด้านแรงจูงใจสร้างแรงบันดาลใจ	4.55	0.46	มากที่สุด
5. ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	4.55	0.46	มากที่สุด

6. ด้านไหวพริบในการแก้ปัญหา	4.69	0.49	มากที่สุด
รวม	4.59	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ด้านไหวพริบในการแก้ปัญหา ($\bar{X}$= 4.69) รองลงมา ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$= 4.62) ความยืนหยุ่นและการปรับตัว ด้านแรงจูงใจสร้างแรงบันดาลใจ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ ($\bar{X}$= 4.55) และความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ ($\bar{X}$= 4.53)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายข้อมูลของความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

คุณภาพของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านความอยากรู้ อยากเห็นและชอบสิ่งแปลกใหม่	4.63	0.33	มากที่สุด
2) ด้านความสามารถในการรับรู้และแก้ไขปัญหา	4.57	0.34	มากที่สุด
3) ด้านความเชื่อมั่นใน ตนเอง	4.57	0.34	มากที่สุด
4) ด้านความยืดหยุ่นทางความคิด	4.58	0.34	มากที่สุด
5) ด้านจินตนาการกว้างไกลและเหมาะสม	4.57	0.36	มากที่สุด
6) ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และแปลกใหม่	4.67	0.36	มากที่สุด
7) ด้านความละเอียดลออทางความคิด	4.56	0.36	มากที่สุด
รวม	4.60	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และแปลกใหม่ ($\bar{X}$= 4.67) รองลงมา ด้านความอยากรู้ อยากเห็นและชอบสิ่งแปลกใหม่ ($\bar{X}$= 4.63) ด้านด้านความยืดหยุ่นทางความคิด ($\bar{X}$= 4.58) ด้านความสามารถในการรับรู้และแก้ไขปัญหา ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านจินตนาการกว้างไกลและเหมาะสม ($\bar{X}$= 4.57) และด้านความละเอียดลออทางความคิด ($\bar{X}$= 4.56)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	คุณภาพของโรงเรียน (Y)							ผลรวม (Y)	แปลผล
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7		
X_1	.681**	.686**	.686**	.650**	.634**	.728**	.652**	.766**	สูง
X_2	.654**	.719**	.723**	.720**	.687**	.635**	.687**	.781**	สูง
X_3	.677**	.677**	.723**	.673**	.670**	.634**	.627**	.759**	สูง
X_4	.653**	.669**	.673**	.690**	.657**	.620**	.620**	.743**	สูง
X_5	.653**	.678**	.703**	.695**	.662**	.599**	.635**	.749**	สูง
X_6	.624**	.606**	.624**	.591**	.543**	.719**	.561**	.694**	สูง
ผลรวม (X)	.886**	.772**	.738**	.756**	.735**	.705**	.722**	.822**	สูงมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สันของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก (r = .822**) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้แก่ ด้านความอยากรู้ อยากเห็นและชอบสิ่งแปลกใหม่ (r=.886**) ด้านความสามารถในการรับรู้และแก้ไขปัญหา (r=.772**)

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยแยกเป็นรายด้าน

ชื่อตัวแปร	B	SE_B	β	t	Sig
Constant	1.296	.129		1.246	.000
ด้านวิสัยทัศน์ (X_1)	.224	.054	.277	2.388	.000
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X_2)	.219	.058	.262	7.670	.000
ด้านความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ (X_3)	.137	.053	.174	2.329	.010

R = .831		R^2 = .691 F = 111.784
SE_B = .129		R^2_{adj} = .685 a = 1.296

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X_2) ด้านความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ (X_3) โดยส่งผลกันในทางบวกทุกด้าน โดยสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์คุณภาพของโรงเรียนในรูปแบบคะแนนดิบ

$\hat{Y}$ = 1.296+ 0. 224 (X_1) + 0.219 (X_2) + 0.137(X_3)

สมการพยากรณ์คุณภาพของโรงเรียน ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}$= 0.277(X_1) + 0.262(X_2) + 0.174(X_3)

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

1) แนวทางการพัฒนาด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นจากครู และบุคลากรทางการศึกษามีกระบวนการคิดและมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคต

2) ด้านความยืนหยุ่นและการปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว มีการกระจายอำนาจให้กับสมาชิกในองค์กรปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ ๆ ให้ทันสมัยตามบริบทที่เปลี่ยนไป เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

3) แนวทางการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์เชิงบวก มีอารมณ์ขัน มองความเชื่อมโยงของงาน จุดประกายความคิดจากปัญหาและสร้างโอกาสใหม่ ๆ อาชีพ ออกแบบและสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการใช้เทคโนโลยีและการเรียนรู้อื่น ๆ

4) แนวทางการพัฒนาด้านแรงจูงใจสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นที่ปรึกษาที่มีคุณภาพ ให้กำลังใจ คำชมเชย สร้างแรงจูงใจส่วนบุคคลให้อย่างเหมาะสม สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน อำนวยความสะดวกในการทำงานและทำให้บุคลากรรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

5) แนวทางการพัฒนาด้านความเชื่อถือไว้วางใจ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา มีการสื่อสารกับภาคีเครือข่ายที่ชัดเจนและมีความต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับบริบทความต้องการของชุมชน ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง โปร่งใส

6) แนวทางการพัฒนาด้านไหวพริบในการแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสติ มองปัญหารอบด้าน โดยใช้องค์ความรู้และประสบการณ์ มีทีมงานแก้ปัญหาที่ดี เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้หลากหลาย และสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องตามสถานการณ์

อภิปรายผล

จากการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรม ความรู้ ความสามารถ ของผู้นำที่แสดงออกในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการใหม่ ๆ ส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ ๆ พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในการริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ รวมถึงการมีปฏิกิริยาตอบสนองเชิงจินตนาการโดยไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่างๆ และประเด็นต่างๆ ในการติดต่อประสานงาน ทั้งเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นอย่างมีแรงบันดาลใจ มีวิสัยทัศน์ มีจินตนาการ และมีกระบวนการต่างๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในสถานศึกษาไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ (สิริกร บุตรสาลี, อาภาพรรณ ตันตินาครกูล, และกาญจนา บุญภักดิ์, 2562) ได้วิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นาเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการ ด้านวิสัยทัศน์แนวปฏิบัติ และ ด้านความไว้วางใจ และความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา และสอดคล้องกับ (Fozyah S. Alshammri and Abdullah Z. Alenezi, 2021) ได้ศึกษาความเป็นผู้นาเชิงสร้างสรรค์และความสัมพันธ์กับรูปแบบการคิดของผู้นำมหาวิทยาลัยซาอุดิอาระเบีย ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นาเชิงสร้างสรรค์ของผู้นำในริยาด ประเทศซาอุดีอาราเบีย

สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ รูปแบบการคิด ความสมจริง นักปฏิบัตินิยม อุดมคตินิยม นักวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ

2. ความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง พัฒนาความมุ่งมั่นและศรัทธาในการพัฒนาตนเอง ด้านการคิดเชิงสร้างสรรค์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาองค์กรด้วยความคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยแนวทางการปรับทัศนคติส่วนบุคคลที่ได้นำเสนอเป็นการให้ครูได้ทำความเข้าใจในความสามารถของตนเองและเชื่อในความสามารถของตนเอง เล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญของการคิดเชิงสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูสนใจ โดยไม่ต้องคิดให้ยุ่งยากซับซ้อน เพียงแต่คิดสร้างสรรค์ให้สิ่งที่ตนเองสนใจเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือปรับกระบวนการทำงานให้มีความยืดหยุ่น มีความสนุกสนาน ลดความเคร่งเครียด และได้ผลงานดีเช่นเดิมหรือดีกว่าเดิม ครูสามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย เพียงเริ่มต้น จากความสนใจและเชื่อมั่นในความคิด จินตนาการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ (อรณิชชา ทศตา, กชพร ใจอดทน 2564) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ มี สหสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ อารมณ์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเข้าร่วม กิจกรรม พฤติกรรมการสอนของครู สัมพันธภาพในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการสนับสนุนของผู้ปกครอง

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง มี 3 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวและด้านความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลในส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครู สอดคล้องกับ (อีบตีซาม เจะหะ, 2564) กล่าวว่า การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับ (ครองขวัญ หมัดอาดัม, 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ (Sulieman Sabbah, 2017) ได้ศึกษาบทบาทของความเป็นผู้นำใน

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียนในปาเลสไตน์ ผลการศึกษาพบว่า โลกกำลังเผชิญกับการปฏิวัติด้านการพัฒนาครั้งใหญ่ในทุกสาขาวิทยาศาสตร์ ซึ่งในทางกลับกันส่งผลกระทบแตกต่างกัน เช่น ด้านการแพทย์ วิศวกรรมศาสตร์ และการศึกษา เป็นต้น การวิจัยในครั้งนี้ พยายามช่วยพัฒนา อุปนิสัยผู้นาทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวิธีคิดและการเป็นผู้นาสร้างสรรค์ของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้นำชายและหญิง จำนวน 116 โรงเรียน ค่าเฉลี่ยของบทบาทของผู้นำทางการศึกษา เท่ากับ 4.43 และค่ามาตรฐานส่วนเบี่ยงเบนเท่ากับ 0.29 อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ตามด้วยบทบาทของครูและกิจกรรม พิเศษในชั้นเรียนตามลำดับ

4. แนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ ผู้นำต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษาและภาคีเครือข่ายกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นที่ปรึกษาที่มีคุณภาพ ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป มีสติในการมองปัญหารอบด้าน มีสติในการมองปัญหารอบด้าน ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วตามสถานการณ์ และจุดประกายความคิดจากปัญหาเพื่อสร้างโอกาสใหม่ ๆ และวิเคราะห์ข้อมูล มีความสามารถในการสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สร้างวัฒนธรรมที่ดีภายในองค์กร

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของครู โดยต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ สามารถแสดงออกในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการใหม่ ๆ ส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ๆ พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในการริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ รวมถึงการมีปฏิกิริยาตอบสนองเชิงจินตนาการโดยไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ และประเด็นต่าง ๆ ในการติดต่อประสานงาน ทั้งเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นอย่างมีแรงบันดาลใจ มีวิสัยทัศน์ มีจินตนาการ และมีกระบวนการต่าง ๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในสถานศึกษาไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา บุญภักดิ์, สิริกร บุตรสาลี และอำภาพรรณ ตันตินาครกูล. (2562). *การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม*. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 18(1), 69-77.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)*. (พิมพครั้งที่ 6). กรงเทพมหานคร : ซัคเซสมีเดีย.

ครองขวัญ หมัดอาดัม. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์. (2557). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะ ของผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี*. รายงานการวิจัย, เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2553). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ :กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แหงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวนีย์ สมบูรณ์สิโรรัตน์. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมทาทีเขต 2*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC'S POLICY 2020*, พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. ราชกิจจานุเบกษา.

อรณิชชา ทศตา, กชพร ใจอดทน (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา*. วารสารวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.

อีบตีซาม เจะหะ. (2564).*ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Fozyah S. Alshammri and Abdullah K. Alenezi.(2020). Creative leadership and its relationship to thinking among saudi university leader. *International Journal of Education and Practice.* 9(2), 340-353.

Puccio, G., Murdock, M.,& Mance, M. (2011). *Creative Leadership: Skills that drive chang*. housand: SAGE**.**

Suheir, Sulieman Sabbah, (2017). The Role of Leadership in the Development of the Creative School in Palestine. *Journal of Education and e-Learning Research, Asian Online Journal Publishing Group. 4(1), 1-7.*